

Jelenia Góra 26 września 2025 r.

Pani
Lucyna Hanus
Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu
ul. Ofiar Oświęcimskich 5
50-069 Wrocław

Szanowna Pani Prezes,

w odpowiedzi na pismo znak WK.WR.40.18.2025.107 z dnia 08.09.2025 r. (data wpływu do tut. Urzędu 12.09.2025 r.) dotyczące wniosków pokontrolnych kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Miasta Jelenia Góra wnoszę zastrzeżenia do ustaleń związanych z wnioskami pokontrolnymi nr 1 oraz nr 4.

Stosownie do art. 9 ust. 4 zd. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przy czym zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem administracyjnym, jak choćby wyrokiem Naczelnej Sądu Administracyjnego z dnia 29.04.2014 r. sygn. akt I GSK 1489/12, niewłaściwe zastosowanie może przybrać formę naruszenia takich przepisów prawa materialnego, które zastosował albo miał zastosować organ administracji publicznej.

Miasto Jelenia Góra wnosi zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego z dnia 8 września 2025 r. wskazując na naruszenie przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu przepisów prawa materialnego, a to art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oraz 483§ 1 k.c. i art. 476 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie (niezastosowanie ustawowych przepisów wynikających z Kodeksu Cywilnego).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych kontrola gospodarki finansowej następuje w oparciu o kryterium zgodności z prawem oznacza kontrolę gospodarki finansowej w zakresie zgodności z Konstytucją RP, ustawami oraz aktami wykonawczymi.

Stosownie zaś, do art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) [Gromadzenie i przeznaczanie środków publicznych] jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Umowa nr RZ.272.63.2022 z dnia 05.01.2023 r. w § 15 ust. 3 jednoznacznie określiła, że w sprawach nieuregulowanych Umową stosuje się Kodeks Cywilny i Prawo zamówień publicznych.

Prawidłowe określenie zakresu obowiązku ustalenia przypadających Miastu Jelenia Góra należności pieniężnych nie jest możliwe tylko w oparciu o § 2 i 11 Umowy, na które powołuje się Kontrolujący, ale winno nastąpić również w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego, a to Kodeksu Cywilnego oraz § 11 ust. 2 pkt 2 Umowy.

Poniższa argumentacja stanowi powielenie wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli, do których Regionalna Izba Obrachunkowa nie odniosła się w jakimkolwiek zakresie w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 8 września 2025 r.

Miasto Jelenia Góra przyznaje, że zgodnie z treścią umowy nr RZ.272.63.2022 z dnia 05.01.2023 r. Wykonawca winien zrealizować etap I-szy zamówienia do dnia 05.10.2023 r. Szczególnego podkreślenia wymaga norma wynikająca z § 4 ust. 1 ww. Umowy, którą kontrolujący pominął, a mianowicie to, że: Wykonawca winien z minimum 5 dniowym wyprzedzeniem (dni roboczych) zawiadomić o dacie gotowości do odbioru, a Zamawiający zobowiązany był do przystąpienia do odbioru technicznego nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od zgłoszenia.

W dniu 20.10.2023 r. (piątek) Wykonawca zgłosił gotowość do odbioru.

Zamawiający winien zatem przystąpić do odbioru najpóźniej do dnia 27.10.2023 r. (piątek), tj. w ciągu najbliższych 5 dni roboczych od dnia zgłoszenia gotowości do odbioru.

Zamawiający przystąpił do odbioru niezgodnie z obciążającym go umownie zobowiązaniem, tj. w dniu 30.10.2023 r. i zakończył go w dniu 14.11.2023 r.

Po ponownej analizie dokumentacji zdaniem Zamawiającego Wykonawca znajdował się zatem w zwłoce z wykonaniem zobowiązania od dnia 6.10.2023 r. do dnia 27.10.2023 r. (22 dni) oraz od dnia 31.10.2023 r. do dnia 14.11.2023 r. (15 dni), tj. łącznie przez 37 dni.

Stosownie do art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Strony określiły karę umowną w § 11 ust. 2 pkt 2 Umowy wiążąc podstawę jej naliczania z wystąpieniem zwłoki dłużnika.

Pojęcie zwłoki zostało ustawowo zdefiniowane i tak zgodnie z art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Powyższe znalazło odzwierciedlenie również w orzecznictwie i tak zgodnie z wyrokiem z dnia 27 września 2013 r., w sprawie sygn. akt I CSK 748/12 Sąd Najwyższy zauważył, że kara umowna stanowi odszkodowanie umowne i przysługuje wierzycielowi jedynie wtedy, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Innymi słowy zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej pokrywa się z zakresem ogólnej odpowiedzialności kontraktowej dłużnika, który zwolniony jest od obowiązku zapłaty kary, gdy wykaze, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

Z uwagi brak winy dłużnika i powyższe jednoznaczne uregulowania ustawowe nie można było obciążyć wykonawcy karą umowną w wysokości 40.000 złotych. Zamawiający jedynie z uwagi na błąd rachunkowy nie tylko nie uszczuplił należności mu przysługującej z tytułu kar umownych, a wręcz nieprawidłowo obciążył Wykonawcę karą umowną w większej wysokości, tj. w kwocie 39.000 złotych, zamiast w prawidłowej wysokości 37.000 złotych.

Kwestia naliczenia kar umownych nie stanowi prostej czynności arytmetycznej jakiej dokonał kontrolujący, lecz powiązana jest z koniecznością dokonania kompleksowej analizy prawnej zgodnie z zakresem wynikającym z art. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

W oparciu o ww. argumentację prawną nie sposób podzielić wniosków kontroli również w zakresie błędnego wyliczenia terminów wystawienia noty księgowej na kwotę 61.000 zł, a nie 64.000 zł.

Zgodnie z treścią umowy nr RZ.272.63.2022 z dnia 05.01.2023 r. Wykonawca winien zrealizować etap II-gi zamówienia do dnia 15.02.2024 r. Stosownie do § 4 ust. 1 ww. Umowy Wykonawca winien z minimum 5 dniowym wyprzedzeniem (dni roboczych) zawiadomić o dacie gotowości do odbioru, a Zamawiający zobowiązany był do przystąpienia do odbioru technicznego nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od zgłoszenia.

Zamawiający został poinformowany o gotowości do odbioru pismem z dnia 12.04.2024 r. i przystąpił do odbioru w dniu 16.04.2024 r.

Wykonawca był zatem w zwłoce z wykonaniem przedmiotu umowy od dnia 16.02.2024r. do dnia 29.02.2024 r. (14 dni), od dnia 01.03.2024 r. do dnia 31.03.2024 r. (31 dni), od dnia 01.04.2024 r. do dnia 16.04.2024 r. (16 dni), tj. łącznie przez okres 61 dni.

Zgodnie z powyższym, obciążenie Wykonawcy karą umowną w wysokości 61.000 złotych uznać należy za prawidłowe.

Biorąc pod uwagę powyższą argumentację, wnoszę o uwzględnienie wniesionych zastrzeżeń.

Z poważaniem

Prezydent Miasta
Jeleniej Góry
/-/
Jerzy Łuźniak

Sprawę prowadzi:
Magdalena Rzezińska-Kisiel
tel.: +48 75 75 46 188
mrzemińska@jeleniagora.pl